

D Z W O N E C Z E K

pod redakcją ELI OLESKIEJ

ODZIAŁ DLA MŁODSZYCH CZYTELNIKÓW „DZWONU NIEDZIELNEGO“

Ojciec święty Pius XI na łożu śmierci

Placzą wierni...

W głuchoj ciszy poranka dzwon nagle uderzył.
 Serca ludzkie bliją śród szmeru pacierzy.
 Bo i we tży je owinął, wiekuiście żywy:
 O!o Najsprawiedliwszy odszedł z sprawiedliwych.
 Już na świat nie popatrzy zgastymi oczyma,
 Już kłesk grożących — dtonią świętą nie powstrzyma
 Ten, co w dnach gdy Antychryst świat pleklelnie zmieniał
 Nieugięty z nim walczył i budził sumienia

Placzą wierni, niewierni... wszystkie ludy płaczą,
 Świat, jak chmurą, ogromną nakrył się rozpaczą.
 Świat skurczył się i zmalął — i zamknął sam w sobie.
 Pograżony w bezmiernej, okrutnej żalobie...

Któż go dziś z bratobójczej ocali morderni,
 Gdy spraw naszych przed Bogiem wielki orędownik,
 Ten co głaz świata wstrzymał, by się w mrok nie stoczył,
 Zamknął na wieki mądre, promieniste oczy.

Patrzycyż na nas dzisiaj z Wysokiego Nieba —
 Widzisz, że nagle światła zbrakło nam i chleba,
 I tej wody najczystszej, która ducha pol
 Gdy oto u niebieskich stanąłeś podwoi.
 Na kraj, któryś ukochał, z nadziemskich wysoczy
 Niechaj raz jeszcze spojrzń światło Twoje oczy.
 Niech spokojem zakwitnie w blaskach złotej zorzy —
 W promieniach mocnej wiary w cud Dobroci Bożej
 T. Kończyc (K. War.)

Ziemia umiłowana

Zmarły, nigdy nieodżałowany Papież Pius XI, kochał Polskę przedziwnym uczuciem. Dla niego nie tylko cały kraj nasz w ogóle był niezmiernie drogim, nie tylko ukochał on naród polski, ale nawet przyrodę polską, która go zachwycała i wbiła się w pamięć przepięknymi obrazami.

Oto, co opowiada o tym jeden z korespondentów: W czasie prac nad upiększeniem w letniej rezydencji Papieża (Castel Candolfo) kaplicy polskiej, jaką mieć pragnął Pius XI, by mu przypominała „drugą ojczyznę Polskę“, zaczął raz Ojciec św. opowiadać swoim przygodnym słuchaczom o polskim krajobrazie. Pełen wzruszenia, mówił o polskiej wierzbie płaczącej nad strumykiem, o wiecznie dumających brzozech z rozpuszczonymi, jakby w żałobie włosami, o rozległych łąkach pszenicznych złocących się w słońcu, o gniazdach bocianich na wiejskiej strzeszce, o przydrożnych kapliczkach, przy których w majowe wieczory lud śpiewa litanie do Najświętszej Panny tak serdecznie i rozgłośnie, że wieś jedna drugiej podaje echem słowa modlitwy, jakby przez rozstawnych gońców słaną prośbę do tronu niebieskiego. Opowiadał o żniwach naszych i sianokosach, jak to spracowani żenicy i kosiarze w blaskach zachodzącego słońca wracają do wsi, od wieków wrosniętej niemal do połowy w ziemię, ustrojonej sadami grusz, śliw i jabłoni, wracają z pieśnią radosną na ustach, jak gdyby wcale całodzienną pracą w znojmym czoła pocie niestrudzeni, lecz właśnie świeżo wypoczęci szli do roboty na dorodne swoje łąny.

W przepięknym opowiadaniu Najwyższego Pasterza — mówi dziennikarz — czuć było nie tylko głębokie umiłowanie Polski, ale i jakby tęsknotę za nią i serdeczną potrzebę wyrażenia tej tęsknoty słowami w „polskiej kaplicy“, jaka powstała na jego tylko gorące pragnienie. Dlatego to owo żywe

słowo Papieża, malujące przepięknie obrazy dalekiej Polski, sprawiało, że wszystkim zdało się, iż to przemawia nie cudzoziemiec, lecz najprawdziwszy Polak.

Z czasem przyzwyczajono się w Watykanie do tego, że dla polskich pielgrzymów zawsze były najlepsze miejsca w salach do przyjęć i że choćby dla jednego pielgrzyma polskiego, gubiącego się w masie cudzoziemców, Ojciec święty, jeśli tylko usłyszał jego „Pochwalony“, umiał znaleźć chwilę dla rozmowy z nim. Odpowiadając na powitanie pobożnym: „Na wieki wieków, amen“, wypytywał zaraz skąd pochodzi i jeśli znana mu była miejscowość, wymieniał biskupa, czasem nawet proboszcza, który za jego pobytu w Polsce tam pasterzował.

Taką to miłością otaczał naszą ojczyznę ten najdroższy Ojciec na Piotrowej Stolicy, w Wiecznym Mieście. Umiejmy być wdzięczni za tyle dobroci, starajmy

Późniejszy Papież Pius XI, a ówczesny nuncjusz apostolski w Warszawie ks. Ratti (z łaską) na przechadzce w parku Ujazdowskim pełnym zawsze bawiących się dzieci. Obok jego sekretarz, ks. Pellegrinetti, który dziś jest już kardynałem.

się żyć tak, aby ducha jego na wyżynach niebieskich przebywającego, nie zasmucać niczym przeciwnym temu, czego on niezmordowanie nauczał i ku czemu wiodł powierzona sobie ludzkość. Pewni wszak być możemy, że miłość serdeczną

dla Polski przeniósł on poza grób na drugą stronę życia i nigdy jej nie stracił, a tylko od nas samych zależy, by rosła i potężniała. Przyjaciół nasz na ziemi — stanie się wtedy orędownikiem i patronem w niebie.

W Wielki Post

Skończone dni wesela —

Popielca nadeszło rano:

Z głową pokrytą prochem

Pokuty drogę wskazano.

Z prochuś powstał, człowiecze

I w proch się obrócisz nowy,

Gdy dusza strząśnie kiedyś

Ciała ziemskiego okowy.

Wielkiego Postu Żale

Niech dziś rozżalą ci serce

Widokiem Zbawiciela

W okrutnej tak poniewierce.

Duszę niech ci podniosą

Z nad pyłu tej ziemskiej drogi,

Byś godnie mógł powitać

Ów rezurekcji dzień błogi.

Nieudata wyprawa

W Kolumbii, jednym z krajów Ameryki południowej, olbrzymie przestrzenie, których nie tknęła jeszcze cywilizacja, zamieszkują czerwonoskórzy Indianie w liczbie około 166 tysięcy. Zajmują się oni głównie polowaniem, a bronią, jakiej używają, jest łuk i strzały. Jedynie wodzowie szczepów mają prawo posiadania broni palnej.

Można sobie wyobrazić, jakim niezwykłym zjawiskiem dla Indian, którzy przeważnie nie wychodzą ze swych puszczy, był przelot aeroplanów. Rząd bowiem Kolumbii, dbając o rozwój komunikacji w kraju, utworzył liczne linie lotnicze, dla połączenia odległych od siebie miast.

Pewnego dnia jeden z lotników zauważył, że właśnie z puszczy wychylił się trzech wojowniczy indiańscy i chyłkiem zbliżają się do stojącej na ziemi maszyny. Obawiając się, by jej nie uszkodzili, lotnik wszczął alarm, nadbiegli strażnicy i ujeli czerwonoskórzych.

Okazało się z ich zeznań, że przełatujący nad lasami olbrzymi ptak błysz-

czący wywołał z początku u Indian wielkie przerażenie. Potem jednak przekonali się, że potwór ten nie jest wcale złośliwy, gdyż — jak donieśli im wysłani szpiedzy — żyje w zgodzie z ludźmi białymi i zawsze opuszcza się na ziemię w pobliżu ich miast. Podobało się to bardzo dzikusom, a mądry ich wódz pomyślał, że dobrze by było takiego ptaka obłaskawić i używać dla własnych celów. Ponieważ jednak rozumieli, że takiego olbrzymia nie uda im się schwytać, postanowili zdobyć przynajmniej jaja niezwykłego ptaka, by się z nich doczekać potomstwa, i w tym właśnie celu wysłali trzech najodważniejszych wojowników.

Oczywiście jaj samolotu nie otoczyli, ale za to zażyli na cudownym ptaku podniebnej przejażdżki, lotnicy bowiem nie pożałowali tym starym dzieciom radości, jaką dawać musi oderwanie się od ziemi na latającej maszynie, którą wymyślił geniusz człowieka.

Patrol Lwów

Powieść z życia obozowego pierwszych skautów polskich z r. 1912.

Napisał Kazimierz Kalinowski. — (Ciąg dalszy)

A lasy kręgiem ucichły po przejściu anioła wiatru i niby w dziw pieśni, co się sama rodzi, z wnętrza wstająca, bez potrącania cudzym skrzydłem zasluchane, brały w swoje tajemne odmetry śpiew młodzieńczej wiary — nadziei — miłości, śpiew, przed którym pierzchać miało zło, niby horda dzika w popłochu, by ustąpić miejsca hufcowi Dobra.

OBÓZ.

Obóz, jaki sobie zbudował zastęp Lwów na cały czas wakacyj w lasach grzybowskich, mieścił się w południowo-wschodnim kącie Majdanu Góreckiego. Ta bowiem część wysłonecznionej polany miała położenie najwyższe i najsuchsze. Ponieważ z pod wschodniej strony lasów ku środkowi majdanu występowała góra węglowa, przeto biorąc ją sobie za osłonę przed wiatrem północnym, rozłożono się obozem u jej stóp w ten sposób, że powstał prostokąt, którego dwa boki od wschodu i południa zamykał żywy mur lasu mieszanego, z przewagą szpilek, trzeci bok od północy stanowiło zbocze owego czarnego wzgórza, a na czwarty wreszcie złożyły się świeżo wzniesione szałas, tyłem na zachód ku dalszym rozłogom majdanu, przodem zwrócone wejściem do środka czworoboku.

Wprawdzie miano tu pod nogami czysty i nielotny piach złotawy pod nikłą trawką, a najmniej śladów dawnej gospodarki ludzkiej, których nigdzie nie brakło w innych, nieco niżej leżących częściach kilkomorgowego majdanu, przygotowano jednak grunt pod stały obóz starannie, wyrównawszy go dokładnie, uprzątnąwszy coby zawadzać mogło, i oczyściwszy, niby w alejach parkowych.

— Pamiętaj, Mieczku, żebyś mi swój ołówek rysunkowy zaczął odtąd poza obrębem obozu — przestrzegaj druha Tadzika, nowiutką miotłą własnej roboty wymiatając cały płacyk, na którym zaraz w następnych godzinach zaroiło

się od wszelakich śladów, bez jakich nie może się obejść robota drwali i traczy, stolarzy i cieśli...

O, nie brakło tu zresztą żadnej specjalności rzemieślniczej, mimo, że przy budowie obozu pracowało tylko sześciu studentów. Napewne zdun, postawiwszy piec, nie bywa z niego tak duany, gdy pierwszy raz w nim zapali, jak zastęp Lwów z wianych szalasów w chwili, gdy już się tylko gotowe na przyjęcie swych przyszłych mieszkańców. A taki tu zbytek panował, że jakkolwiek młoda szóstka zmniejszyć się mogła w jednym, wzniosła sobie jednak aż cztery szalasy... „na wszelki wypadek”.

Pierwszy z nich powstał tuż pod południową ścianą lasu. Skorzystano z drzewa, które tu stało w odstepie kilku kroków od żywego muru jedliny; była to stara iwa, uschła niedawno. O rozwidlenie w szczycie prostego pnia oparto ukośnie drag, do którego przywiązano z obu stron liczne gałęzie, gęsto na siebie zachodzące, aż zrobiła się gruba „peleryna” zielona, jak sobie żartował Sokolik z tego najprostszego systemu schroniska.

Naprzeciw niego, a równoległe do wschodniej ściany leśnej, wybudowano, już ze znacznie większym nakładem pracy, podługowaty szałas daszkowy.

Szło im to składowanie, bo już nieraz pod Krakowem i na dalszych wycieczkach harcerskich robili sobie tego rodzaju biwaki dla wygodniejszego noclegu. Tutaj wbili naprzód mocno w ziemię na linii prostej, oddalone od siebie o półtrzecia metra, dwie tegie grube żerdzie, wysokości niespełna dwumetrowej, u góry zakończone widełkami, w które założyli drag poprzeczny.

(C. d. n.).

FIGLIKI ZAGADKOWE

Które zboże przypomina kukulkę?

Który miesiąc pozwala mówić do siebie „ty”?